


Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I
Nasljeđivanje Nasljeđivanje Nasljeđivanje Luxembourg

Nasljeđivanje

 Luksemburg

Sadržaj omogućio



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Ovaj je informativni članak pripremljen u suradnji s [Vijećem javnih bilježnika Europske unije \(CNUE\)](#).

1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?

Kad se određuje raspolaganje imovinom nakon smrti (*disposition à cause de mort*), moraju se poštovati sljedeća pravila:

Oporučitelj (*testateur* ili *de cujus*) mora prije svega biti priseban. Osobe proglašene pravno i poslovno nesposobnima ne mogu sastaviti oporuku (*testament*). Na maloljetnike se primjenjuju posebna pravila kojima je glavna svrha zaštititi imovinu predmetnih osoba.

Neki su oblici raspolaganja imovinom za slučaj smrti, npr. zajedničke oporuke (*testaments conjonctifs*), zabranjeni. Isto vrijedi i za ugovore o nasljeđivanju (*pactes successoraux*).

U članku 969. [Građanskog zakonika \(Code Civil\)](#) navode se sljedeći oblici oporuka predviđeni luksemburškim nasljednim pravom:

- vlastoručna oporuka (*testament olographe*)
- javna ili ovjerena oporuka, (*testament par acte public* ili *testament authentique*)
- zapečaćena oporuka (*testament mystique*).

Potrebni postupci ovise o odabranom obliku oporuke.

Vlastoručne oporuke

Vlastoručna oporuka je oporuka koju u cijelosti osobno sastavlja, datira i potpisuje oporučitelj.

Prednost vlastoručne oporuke njezina je jednostavnost, a nedostatak to što je oporučitelj može sastaviti, a da pritom nikoga ne obavijesti o njezinu postojanju. Stoga je moguće da se oporuka nakon oporučiteljeve smrti ne pronađe.

Uz to, postoji opasnost da oporuka bude krivotvorena ili uništena. Osim toga, ako je vlastoručna oporuka nečitljiva, dvosmislena ili nepotpuna, može biti nevaljana. U tom je kontekstu potrebno napomenuti da vlastoručna oporuka može biti ništavna čak i zbog netočna datuma. Može se poništiti i zbog sadržajnih nedostataka (*vice de fond*).

Stoga je u interesu oporučitelja da obznani njezino postojanje i mjesto na kojem se čuva i da se pobrine da je valjana.

Oporučitelj može obavijestiti osobu od povjerenja ili platiti pristojbu za unos glavnih informacija o oporuci (npr.

ime i adresu oporučitelja i mjesto pohrane oporuke) u središnji upisnik oporuka (*registre central des dispositions de dernières volontés*) kako bi bio siguran da drugi znaju da postoji vlastoručna oporuka. Upisnik je baza podataka koju vodi Odjel za zemljišne knjige i ostavine (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*) (vidjeti i u nastavku).

Kad je riječ o valjanosti oporuke, oporučitelj je mora cijelu vlastoručno napisati, datirati i potpisati. S obzirom na prethodno navedeno, preporučuje se angažiranje stručnjaka za nasljedno pravo, kao što je javni bilježnik (*notaire*), kako bi raspolaganje imovinom nakon smrti bilo valjano.

Javne ili ovjerene oporuke

Javna ili ovjerena oporuka predaje se dvama javnim bilježnicima ili jednom javnom bilježniku pred dvama svjedocima.

Ima znatne prednosti u odnosu na vlastoručnu oporuku.

Prvo, javni bilježnik koji sastavlja ispravu pruža oporučitelju pravne savjete kako bi se zajamčilo da oporuka nema formalnih ili sadržajnih nedostataka i da je valjana.

Drugo, s obzirom na to da se javna oporuka predaje javnom bilježniku na čuvanje, ostaje zapečaćena do oporučiteljeve smrti i potom se otkriva njegova posljednja volja. U tom kontekstu valja napomenuti da je javni bilježnik koji sastavlja oporuku dužan upisati njezine ključne podatke u upisnik oporuka (*registre des dispositions de dernières volontés*).

Zapečaćene oporuke

Zapečaćena (ili tajna) oporuka (*testament secret*) isprava je koju su sastavili oporučitelj ili neka druga osoba i zatvorenu i zapečaćenu predali javnom bilježniku u nazočnosti dvaju svjedoka ili drugog javnog bilježnika. Javni bilježnik koji prima zapečaćenu oporuku sastavlja potvrdu u obliku javnog ili privatnog akta (*acte de suscription en minute ou en brevet*).

Javni bilježnik pohranjuje zapečaćenu oporuku kako bi otklonio opasnost od njezine zamjene ili krivotvorenja.

Zapečaćena oporuka, kao i javna ili ovjerena oporuka, omogućuje da oporučiteljeva volja ostane tajna za njegova života. Osim toga, budući da je oporuka predana javnom bilježniku na čuvanje, otkriva se tek nakon oporučiteljeve smrti.

To što javni bilježnik sastavlja potvrdu kad primi zapečaćenu oporuku ne znači da je ta oporuka valjana. Štoviše, čak i ako je zapečaćena oporuka sastavljena i predana u skladu s primjenjivim postupovnim pravilima, svejedno se može proglasiti ništavnom zbog sadržajnih nedostataka. Javni bilježnik koji priprema oporuku ne može jamčiti valjanost raspolaganja imovinom nakon smrti zato što mu se oporuka predaje zatvorena i zapečaćena.

U Luksemburgu se rijetko odabire oblik zapečaćene oporuke.

2 Treba li ga registrirati i na koji način?

U Luksemburgu se ključni podaci o određenim oporukama moraju ili mogu upisati u upisnik oporuka (vidjeti i odgovor na prethodno pitanje). Upis je obavezan za javne ili ovjerene oporuke te za zapečaćene i vlastoručne oporuke predane na čuvanje javnom bilježniku. Isto vrijedi i za povlačenje, opoziv i ostale izmjene oporuka. Vlastoručne oporuke u posjedu pojedinaca mogu se upisati u upisnik oporuka, ali ne moraju.

Upisnik ne sadržava oporuku ni njezin sadržaj. U njega se upisuju samo ime i prezime oporučitelja, ime i prezime bračnog druga ako postoji, datum i mjesto rođenja oporučitelja, njegov identifikacijski broj, zanimanje, adresa ili boravište, vrsta i datum isprave čiji se upis zahtijeva, ime i adresa javnog bilježnika koji je sastavio ispravu ili kojem je predana na čuvanje ili prema potrebi ime i adresa svih drugih osoba ili ustanova kojima je oporuka predana na čuvanje ili mjesto na kojem je pohranjena ako je riječ o vlastoručnoj oporuci.

3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?

Da, u luksemburškom nasljednom pravu postoje ograničenja slobode raspolaganja imovinom nakon smrti.

Naime, zbog nužnog nasljednog dijela (*réserve héréditaire*) osoba ne može razbaštiniti određene pravne nasljednike (*héritiers légaux*) na temelju darova (*donation*) ili raspolaganja imovinom nakon smrti.

Prema luksemburškom pravu samo potomci pokojnika (djeca ili unuci ako su djeca preminula prije pokojnikove smrti) imaju pravo na nužni dio (*part réservataire*).

Nužni dio obuhvaća polovinu zakonske imovine ostavine (*masse successorale légale*) ako pokojnik ostavi iza sebe jedno dijete, dvije trećine ako ostavi dvoje djece i tri četvrtine ako ostavi troje ili više djece.

Moguće je odreći se nužnog dijela. Odricanje (*renonciation*) mora biti izričito te se provodi podnošenjem izjave u tajništvo suda (*greffe du tribunal*) u mjestu u kojem je pokrenut ostavinski postupak, koja se zatim upisuje u poseban upisnik predviđen u tu svrhu.

4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?

Ako ne postoji oporuka, nasljeđivanje je uređeno mjerodavnim pravnim propisima.

Tipičan nasljedni red navodimo u nastavku:

- potomci (djeca, unuci)
- nadživjeli bračni drug
- otac i majka, zajedno s braćom i sestrama pokojnika te njihovim potomcima
- preci osim oca i majke (bake i djedovi, prabake i pradjedovi itd.)
- pobočni srodnici osim braće i sestara (stričevi, strine, ujaci, ujne, tetci, tete, nećaci, nećakinje itd.)
- država.

Iz te hijerarhije nasljednika može proizići niz slučajeva:

1. slučaj: pokojnika su nadživjeli bračni drug i djeca (ili unuci)

Prema zakonu se pojam nadživjelog bračnog druga odnosi na nerazvedenog bračnog druga bez pravomoćne presude o zakonskoj rastavi (*jugement de séparation de corps passé en force de chose jugée*).

Ostavina se ravnomjerno dijeli među pokojnikovom djecom razmjerno njihovu broju i ovisno o pravima nadživjelog bračnog druga.

Primjer:

Ako pokojnik ostavi iza sebe jedno dijete, to dijete nasljeđuje čitavu ostavinu ovisno o pravima nadživjelog bračnog druga.

Ako pokojnik ostavi iza sebe dvoje djece, ta djeca dijele pokojnikovu ostavinu ovisno o pravima nadživjelog bračnog druga.

U tom slučaju nadživjeli bračni drug može birati između:

- plodouživanja (*usufruit*) (pravo na korištenje i pogodnosti) nekretnine u kojoj su bračni drugovi zajedno živjeli i namještaja u njoj ako je bila u potpunom vlasništvu pokojnika ili zajedničkom vlasništvu bračnih drugova
- najmanjeg dijela ostavine zakonitog djeteta, koji ne može biti manji od četvrtine ostavine.

Nadživjeli bračni drug može u roku od tri mjeseca i 40 dana od ostaviteljeve smrti donijeti odluku podnošenjem izjave u tajništvo okružnog suda (*tribunal d'arrondissement*) na čijem je području nadležnosti pokrenut ostavinski

postupak. Ako ne donese odluku u propisanom roku, smatra se da se nadživjeli bračni drug odlučio za plodouživanje.

Ako se odluči za djetetov dio, dijelovi koji pripadaju djeci razmjerno se umanjuju koliko je potrebno da nadživjeli bračni drug dobije svoj dio.

Što ako je jedno od pokojnikove djece preminulo prije njegove smrti, ali su iza njega ostala djeca?

U tom se slučaju primjenjuje pravo predstavljanja (*représentation*). Dijete ili djeca preminulog djeteta (tj. pokojnikovi unuci) međusobno dijele nužni dio svojeg oca ili majke.

Drugim riječima, dobivaju dio koji bi otac ili majka dobili da su nadživjeli pokojnika.

Što ako bračni drug koji se odlučio za plodouživanje zajedničkog doma ponovno sklopi brak?

U tom slučaju djeca, odnosno unuci ako je pokojnik nadživio neko svoje dijete, mogu jednoglasno zahtijevati da se plodouživanje pretvori u kapital.

Taj kapital mora odgovarati vrijednosti plodouživanja koja, među ostalim, ovisi o dobi plodouživatelja.

Sva djeca, odnosno unuci ako je pokojnik nadživio neko svoje dijete, moraju zajedno podnijeti zahtjev za pretvorbu sudu u roku od šest mjeseci od datuma ponovnog sklapanja braka nadživjelog bračnog druga.

Ako sva djeca ne pristanu podnijeti zahtjev za pretvorbu u kapital (*conversion en capital*), odluka se prepušta sudu.

2. slučaj: pokojnika je nadživio bračni drug, ali nema djece

Ako iza pokojnika ne ostaju djeca ni njihovi potomci, nadživjeli bračni drug ima prednost pred svim drugim srodnicima preminulog bračnog druga, dakle ima pravo na svu ostavinu pokojnika, bez obzira na to je li naknadno ponovno sklopio brak.

Nadživjeli bračni drugovi nisu, doduše, nužni nasljednici (*héritiers réservataires*). Stoga, za razliku od djece pokojnika, nemaju pravo na nužni dio. Drugim riječima, ako pokojnik nije imao djece, nadživjelog bračnog druga teoretski može izostaviti iz nasljedstva darom ili oporukom.

3. slučaj: pokojnik nema ni djece ni bračnog druga, ali iza njega ostaju braća i sestre (ili nećaci i nećakinje)

U tom slučaju postoje dvije mogućnosti ovisno o tome jesu li pokojnikovi roditelji još živi.

Ako su još živi, otac i majka dobivaju po četvrtinu ostavine, tj. ukupno polovinu.

Braća i sestre ili njihovi potomci dijele drugu polovinu.

Ako je samo jedan od roditelja nadživio pokojnika, on ima pravo na četvrtinu ostavine, dok braći i sestrama ili njihovim potomcima pripadaju preostale tri četvrtine.

Djeca braće i sestara (tj. nećaci i/ili nećakinje pokojnika) dijele među sobom nužni dio svojeg oca ili majke na temelju prava predstavljanja (*par représentation*) ako je pokojnik nadživio njihove roditelje.

Dakle, zajedno dobivaju dio koji bi njihov otac i/ili majka dobili da su nadživjeli pokojnika.

4. slučaj: pokojnik nema djece, bračnog druga, braće, sestara, nećaka ni nećakinja, ali su njegovi roditelji još živi

U tom slučaju svu ostavinu popola dijele otac i majka pokojnika.

Ako je još živ samo jedan roditelj, on nasljeđuje svu ostavinu preminulog djeteta (*ibidem*).

5. slučaj: pokojnik nema djece, bračnog druga, braće, sestara, nećaka ni nećakinja i njegovi su roditelji i ostali preci već preminuli

U tom se slučaju stričevi, strine, ujaci, ujne, tetci i/ili tetke pokojnika, prastričevi, prastrine, praujaci, praujne, pratetci i/ili pratetke, bratići i/ili sestrične te njihovi potomci smatraju nasljednicima.

Ostavina se popola dijeli na očevu i majčinu stranu.

Nakon unuka ili unuke bratića ili sestrične više nitko nema pravo nasljeđivanja s majčine ili očeve strane. U tom slučaju država stječe ostavinu te se ona naziva ošasna ostavina (*succession en déshérence*).

5 Koje je tijelo nadležno:

5.1 u slučajevima nasljeđivanja?

Ostavinski postupak pokreće najmanje jedan nasljednik koji na vlastitu inicijativu povjerava sve poslove oko nasljedstva javnom bilježniku po vlastitom izboru ili onomu kojeg je imenovao oporučitelj.

5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nasljedstva?

U luksemburškom zakonodavstvu nije određeno koje je tijelo nadležno za prihvrat nasljedstva. Prema mjerodavnim zakonskim odredbama prihvrat može biti izričit ili prešutan. Prihvrat se smatra izričitim kad osoba preuzme status ili svojstvo nasljednika javnim ili privatnim aktom (*acte authentique ou privé*). Prihvrat se smatra prešutnim kad nasljednik poduzme radnje koje nužno podrazumijevaju njegovu namjeru prihvata i koje ima pravo poduzeti samo u svojstvu nasljednika.

Prema Građanskom zakoniku odricanje od nasljedstva mora se upisati u tajništvo prvostupanjskog suda (*tribunal de première instance*) u poseban upisnik koji se vodi u tu svrhu.

S obzirom na posljedice, prava i obveze koje mogu proizići iz nasljeđivanja preporučuje se prethodno savjetovanje s javnim bilježnikom prije prihvata ili odricanja od nasljedstva.

5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju legata?

Budući da u luksemburškom Građanskom zakoniku nisu za to propisana posebna pravila, luksemburška sudska praksa temelji se na načelu da se (univerzalni, zajednički ili pojedinačni) legat (*legs*) može prihvatiti na bilo koji način.

Isto vrijedi i za odbijanje (*répudiation*) pojedinačnog legata (*legs particulier*). Tako se legat, među ostalim, može prešutno odbiti, ako, na primjer, legatar (*légataire*) odbije ispuniti obveze povezane s tim legatom.

Kad je riječ o odbijanju univerzalnog (*legs universel*) ili zajedničkog legata (*legs à titre universel*), određeni sudovi zahtijevaju usklađenost s formalnim pravilima utvrđenima za odricanje od nasljedstva, dok ih drugi sudovi smatraju neprimjenjivima.

5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nužnog dijela nasljedstva?

Prethodno navedena pravila primjenjuju se na prihvrat nužnog dijela.

Od nužnog dijela može se odreći samo ako se izjava upiše u tajništvo suda u općini u kojoj je otvoreno nasljedstvo u poseban upisnik koji se vodi u tu svrhu.

6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)“

Ostavinski postupak pokreće najmanje jedan nasljednik koji na vlastitu inicijativu povjerava sve poslove oko nasljedstva javnom bilježniku po vlastitom izboru ili onomu kojeg je imenovao oporučitelj.

7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?

U trenutku pokojnikove smrti njegova se imovina izravno prenosi na nasljednika. To, međutim, ne znači da nasljednici moraju prihvatiti nasljedstvo (vidjeti prethodno u tekstu).

Da bi osoba mogla nešto naslijediti, mora ponajprije ispuniti uvjete u nastavku. Uvjeti koje je potrebno ispuniti:

- Osoba mora pravno postojati u trenutku smrti oporučitelja, odnosno barem biti začeta, pod uvjetom da je predmetno dijete živorođeno.
- Osoba ne smije biti zakonom isključena iz nasljeđivanja, kao što su prvenstveno:
 - osobe bez pravne i poslovne sposobnosti
 - liječnici ili kirurzi, zdravstveni radnici i ljekarnici koji liječe osobu od bolesti koja na kraju bude uzrok njezine smrti ako je oporuka sastavljena u njihovu korist za vrijeme te bolesti.
- Osoba ne smije biti isključena iz nasljedstva na temelju diskvalifikacije zbog nedostojnosti (*indignité*).

Kad je riječ o legatu, prema potrebi treba slijediti postupak za dodjelu legata (*délivrance de legs*) ili dobivanja sudske potvrde o uvođenju u posjed (*envoi en possession*).

8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?

Da, ako nasljednici bezuvjetno prihvate nasljedstvo.

Međutim, u trenutku pokretanja ostavinskog postupka nasljednici mogu prihvatiti nasljedstvo pod uvjetom obavljanja popisa. (*sous bénéfice d'inventaire*).

Sastavljanje popisa pogoduje nasljednicima tako što ograničava njihovu odgovornost za podmirivanje dugova povezanih s ostavinom do vrijednosti imovine koju su dobili te se mogu i osloboditi plaćanja dugova prepuste li svu naslijedenu imovinu vjerovnicima (*créanciers*) i legatarima.

9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?

Oporučitelj može slobodno imenovati bilo koga za izvršitelja oporuke osim maloljetnika.

Više informacija o ulozi upravitelja ostavinom (*administrateur de succession*) potražite u prethodnom tekstu.

U skladu s člankom 1. izmijenjenog Zakona od 25. rujna 1905. o upisu stvarnih prava na nekretnine (*loi modifiée du 25 septembre 1905 sur la transcription des droits réels immobiliers*) svi besplatni i naplatni akti među živima (*actes entre vifs*) kojima se prenose stvarna prava na nekretnine (*droits réels immobiliers*), osim povlastica (*privilèges*) i hipoteka (*hypothèques*), upisuju se u ured za pohranu hipoteka (*bureau de la conservation des hypothèques*) u čijoj je nadležnosti imovina. Članak 2. tog zakona propisuje da se mogu upisati samo sudske odluke (*décisions judiciaires*), javni instrumenti i upravni akti (*actes administratifs*).

9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?

Prema luksemburškom nasljednom pravu upravljanje ostavinom moguće je u tri slučaja:

1. Upravljanje ošasnom ostavinom

Kad je riječ o ošasnoj ostavini (*succession vacante*), nadležni prvostupanjski sud imenuje upravitelja ostavinom na zahtjev zainteresiranih osoba ili državnog odvjetnika (*procureur d'Etat*).

2. Upravni akti u slučaju prihvata nasljedstva pod uvjetom obavljanja popisa

U tom je konkretnom slučaju nasljednik korisnik (*héritier bénéficiaire*) zadužen za upravljanje imovinom ostavine. Za svoje upravljanje odgovara vjerovnicima i legatarima.

U skladu s luksemburškom sudskom praksom sastavni dio tog upravljanja je, među ostalim, obveza naplate dugova koji proizlaze iz nasljedstva.

Sudovi mogu iznimno povjeriti upravljanje trećoj osobi. To je moguće kad nasljednici koji su se odlučili za obavljanje popisa svojim nedjelovanjem, lošim upravljanjem ili nesposobnošću mogu ugroziti interese vjerovnika ostavine i nanijeti im štetu (luksemburška sudska praksa).

3. Upravni akti u slučaju zajedničkog vlasništva nad ostavinom

U slučaju zajedničkog vlasništva nad ostavinom (*indivision d'une succession*) predsjednik nadležnog okružnog suda može imenovati sunasljednika (*indivisaire*) upraviteljem.

9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?

Oporučitelj može slobodno imenovati bilo koga za izvršitelja oporuke osim maloljetnika.

Više informacija o ulozi upravitelja ostavine potražite u prethodnom tekstu.

9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?

Vidjeti prethodni tekst.

10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?

Potvrda (*acte de notoriété*) javnog bilježnika, koja ima dodatnu dokaznu vrijednost.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

■ Posljednji put ažurirano: 27/12/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.